

INDIAN SCHOOL AL WADI AL KABIR

FINAL EXAMINATION 2024-25

SUBJECT- SANSKRIT (3rd Lang.)

CLASS-VIII

Date: 02/03/2025

MAX. MARKS: 80

Time: 2 ½ hours

General Instructions

1. All questions are compulsory.
2. The question paper consists of 13 questions.
3. There is no overall choice. However, internal choices have been provided.
4. This question paper consists of 4 printed pages.

1. गद्यांशम् पठित्वा एतदाधारितान् प्रश्नान् उत्तरत: | (Read the passage and answer the questions.)

संस्कृतभाषा अतीव प्राचीनभाषा अस्ति | एषा भारतीयानां भाषा आसीत् | प्राचीनकाले भारतीयाः संस्कृतभाषायाम् एव व्यवहारं कुर्वन्ति स्म | एषा सर्वासां भाषाणां जननी वर्तते | संस्कृतभाषा अस्माकं संस्कृतेः भाषा अस्ति | वेदाः रामायणं महाभारतं च संस्कृते एव निबद्धानि सन्ति | संस्कृतम् अतीव सरला ,मधुरा भाषा अस्ति | अस्माकं संस्कारेषु संस्कृतस्य उपयोगः भवति | संस्कृतस्य पठनं सर्वेषां कृते अनिवार्यं स्यात् | संस्कृतस्य उन्नत्या भारतराष्ट्रस्य उन्नतिः स्वयमेव भविष्यति | संस्कृतभाषा भारतराष्ट्रस्य एकतायाः आधारः अस्ति |

क) एकपदेन उत्तरत | (Answer in one word.)

4

- i) प्राचीना भाषा का अस्ति ?
- ii) संस्कृतभाषा केषां भाषा आसीत् ?
- iii) अस्माकं संस्कृतेः भाषा का अस्ति ?
- iv) संस्कृत-भाषा कस्य एकतायाः आधारः अस्ति ?

ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत | (Answer in a complete sentence.)

4

- i) संस्कृतस्य उपयोगः कुत्र भवति ?
- ii) कस्य उन्नत्या भारतराष्ट्रस्य उन्नतिः स्वयमेव भविष्यति ?

ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत |(Answer as directed.)

2

i) रिक्तस्थानेषु क्रियापूर्तिं कुरुत |

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
भविष्यति

2. उचितविकल्पेन वाक्यान् पूरयत | (Fill in an appropriate word.)

5

गन्धेभ्यः ,जीवनाय ,रोगाय ,भोजनाय ,उत्पादनाय

- क) मेघाः वर्षन्ति |
- ख) घनः आतपः भवति |
- ग) बहुपुष्पाणि विकसन्ति |
- घ) सिंहः धावति |
- ङ) मूषकाः भवन्ति |

3. निम्नलिखितेषु संज्ञा ,सर्वनाम ,अव्ययशब्दान् चिनुत | (Separate noun, pronoun and indeclinable words.) 4

वनम्, अद्य, सः, यत्र, गृहम्, पितामही, शीघ्रम्, वयम्

संज्ञाशब्दाः -

सर्वनामशब्दाः -

अव्ययशब्दाः -

4. वाक्यं विशेषणशब्देन पूरयत | (Fill in the correct form of adjective.) 5

क) गजः अस्ति | (विशाल) ख) हंसः अस्ति | (सुन्दर)

ग) शोभना अस्ति | (चतुर) घ) इदं फलं अस्ति | (मधुर)

ङ) मकरः भवति | (भयंकर)

5. i) विकल्पशब्दैः प्रश्ननिर्माणं कुरुत | (Form question by using given words.) 4

क) इयं नदी वहति | (का /के)

ख) सूर्यः प्रातः उदेति | (यदा /कदा)

ग) अत्र षट् सदस्याः सन्ति | (कौ /कति)

घ) समुद्रः जनेभ्यः भोजनं यच्छति | (किं /कौ)

ii) 'किम्' 'सर्वनामशब्देन प्रश्नान् रचयत | (Form questions.) 4

क) पुष्पाणि विकसन्ति | ख) तारकाः असंख्याः सन्ति |

ग) कमला जलं पिबति | घ) बालकाः कन्दुकेन क्रीडन्ति |

6. प्रश्नान् उत्तरयत | (Answer the following questions.) 10

i) कः प्रतियोगितां कारयति ?

ii) वायुः कथं वाति ?

iii) कः प्रचण्डं तपति ?

iv) कः बलवत्तरः अस्ति ?

v) तानि मित्राणि कुत्र वसन्ति ?

vi) ते कुत्र गच्छन्ति ?

vii) कूर्मं कौ नयतः ?

viii) मार्गं कः पतति ?

ix) अधः के हसन्ति ?

x) गोवाप्रदेशः कीदृशः अस्ति ?

7. प्रदत्तशब्दैः जयपुरागमनाय निमन्त्रणपत्रं पूरयत | (Fill in an appropriate word.)

5

प्रतिदिनं, जयपुरनगरं, ग्रीष्मावकाशः, दूरभाषद्वारा, सह

मित्र सोमेन्द्र !

शीघ्रमेव भविष्यति | अहं स्वगृहं गमिष्यामि | त्वमपि मया आगच्छ |

आवाम् तत्र भ्रमिष्यावः | कृपया कार्यक्रमं सूचय |

त्वदीयः

पुष्पराजः

8. i) लृट् लकारे धातुरूपाणि पूरयत | (Conjugate the following.)

3

गम् (गच्छ) जाना

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमपुरुषः -	गमिष्यति
मध्यमपुरुषः -	गमिष्यथ
उत्तमपुरुषः -	गमिष्यावः

ii) वाक्यानि लृट् लकारे परिवर्तयत | (Change into future tense.)

5

क) बालकः लेखं | (लिख)

ख) तौ विद्यालयं | (गम् -गच्छ)

ग) अहं श्वः संस्कृतम् | (पठ्)

घ) इदं फलं शीघ्रमेव | (पत्)

ङ) यूयं तीव्रम् | (धाव्)

9. संख्येय (क्रमवाचक) शब्दान् पूरयत | (Complete the following.)

5

संख्या	पुंलिङ्ग	क्रमवाचक स्त्रीलिङ्ग	नपुंसकलिङ्ग
1	प्रथमः
2	द्वितीयम्
3	तृतीया
4	चतुर्थः
5	पञ्चमम्

10. उदाहरणानुसारम् रूपाणि लिखत | (Form the declension.)

6

चतुर्थी विभक्तिः			
	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
उदाहरण – राम	रामाय	रामाभ्याम्	रामेभ्यः
i) बालक	बालकेभ्यः
ii) राकेश	राकेशाय
iii) लता	लताभ्याम्
iv) कन्या	कन्यायै
v) पुस्तक	पुस्तकेभ्यः
vi) फल	फलाभ्याम्

11. बहुवचने परिवर्तयत | (Change into plural.)

5

क) सः काजवानि खादति |

ख) आवां तत्र भ्रमिष्यावः |

ग) तत्र कः अस्ति ?

घ) सः प्रतिदिनं कुत्रचित् गच्छति

ङ) अत्र एकं गृहम् अस्ति |

12. सन्धिकर्म कुरुत | (Join the following.)

4

क) हिम + आलयः

ख) हरि + इच्छा

ग) विधु + उदयः

घ) सु + उपकारः

13. विलोमशब्दम् मेलयत | (Match the following.)

5

उदयः

सम्पत्तिः

श्वेतः

दोषः

एकता

अस्तः

विपत्तिः

कृष्णः

गुणः

अनेकता